

Hoofdvraag: Kan de groei van de stedelijke economie samengaan met vergroting van welvaart en welzijn?

H3 STEDELIJKE ONTWIKKELING VAN DE RANDSTAD EN HAAR INVLOEDSGEBIED

3.1 Vele steden maken (g)een Randstad

1. Wat is de aard en achtergrond van ruimtelijke verandering in de Randstad?

Randstad in delen: vleugels

- **Noordvleugel**: stedelijke zone Haarlem – Amsterdam – Almere + groeistad Amersfoort
  - Financiële, educatieve, culturele centrum van Nederland
  - Hoofdkantoren, mainport, cultuur en onderwijs
- **Stadsgewest Utrecht** (=onderdeel noordvleugel)
  - Dienstenstad, verkeersknooppunt, kenniscentrum, grote creatieve sector
- **Zuidvleugel**: stedelijke zone Dordrecht – Rotterdam – Den Haag – Leiden
  - Werkgebied
  - Mainport, regering/ambassades, Westland Greenport

Randstad in delen: Groene Hart

- **Groene Hart**: vroeger agrarisch landelijk gebied → onder druk door suburbanisatie
  - Nu : **nationaal landschap** tegenover stedelijk gebied Randstad (stadspark?)
  - Aantrekkelijk voor natuur en recreatie → snel bereikbaar landelijk gebied
  - Uitgebreide woon – werkrelaties: **pendelzone**
  - **Obstakel** voor **infrastructuur en bouwlocaties** → uitwijken naar semiperifere Halfwegzone → uitschuifproces van ruimte- en woningtekort

Ruimtelijke invloedsfeer

- **Mainports** van internationaal belang
- Goede bereikbaarheid via hoofdtransportassen cruciaal → up-to-date houden
- Goede **kennisinfrastructuur** belangrijk
- **Mno's** → spelen rol in netwerkvorming
- **Forensisme** uit de Randstad strekt zich uit tot in de Halfwegzone
- 4 grote steden hebben elk eigen betekenis op het gebied van **verzorgende diensten** (cultuur, onderwijs, rechtspraak, zorg)

Kenniseconomie: samenleving waar economische ontwikkeling afhankelijk is van scholing en creativiteit

Ruimtelijke vraagstukken: Bereikbaarheid

- Randstad problemen rond **bereikbaarheid, milieu en huisvesting** → ruimtelijke ordening
- **Congestie** gegroeid door
  - Welvaart – autobezit
  - Schaalvergroting woon-werkafstanden
- Focus beleid ligt op **mobiliteit** → verkeer

Ruimtelijke vraagstukken: Groene ruimte

- Groene Hart heeft veel ingeboet
  - Groei woningbouw, verkeer en banen
  - Bodemdaling door inklinking
- Groene Hart: Nationaal landschap
  - Herstel en behoud landschap
  - Ontwikkeling recreatie en toerisme

Willen we dit bereiken dan:

- **Regionaal beleid**: samenhangend pakket maatregelen voor een bepaald gebied
- **Sectoraal beleid**: onderdeel ruimtegebruik

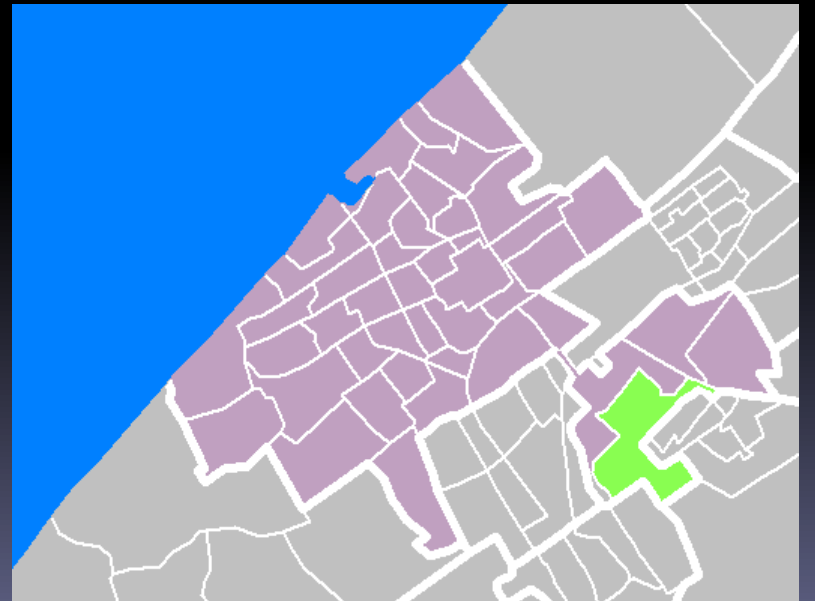
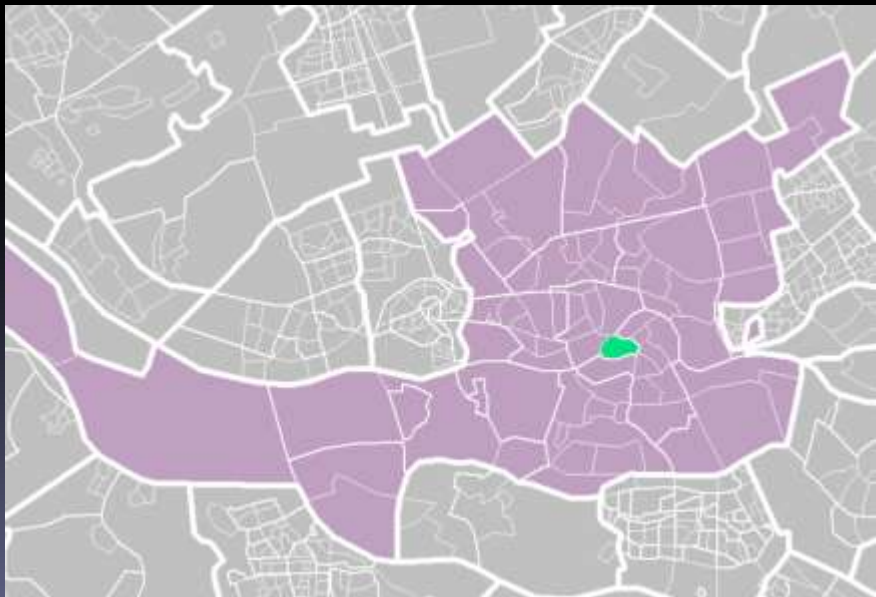
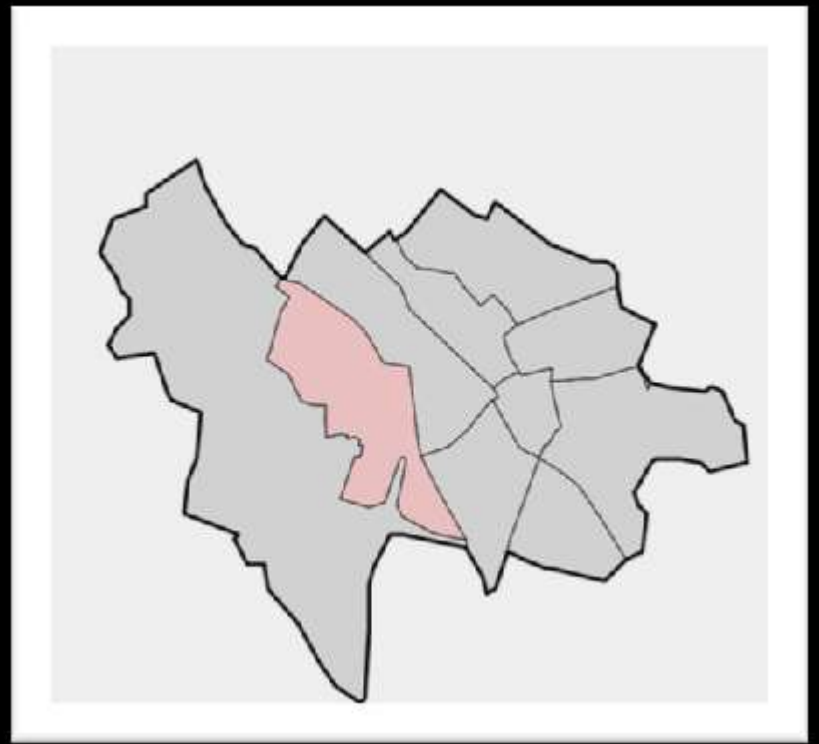
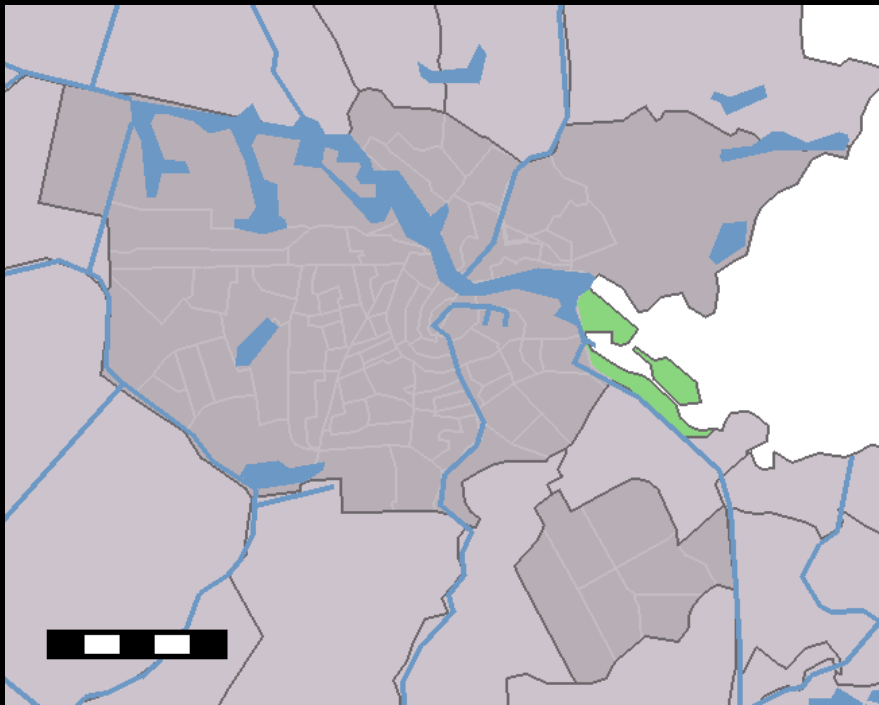

125
Groene Hart
Aangeboden door de ANWB ter gelegenheid van haar 125-jarig bestaan

A17
30,5

Ruimtelijke vraagstukken: Huisvesting

- **Woningnood** terugkerend verschijnsel
- **Kwantitatief en kwalitatief**
- Grootschalige nieuwbouwprogramma's lopen ver achter op de planning → woningnood blijft
  - Lange wachttijden voor sociale huur
  - Hoge kosten voor starters
  - Te weinig woningen voor midden- en hoge inkomens in Amsterdam en Rotterdam (gebrek aan ruimte)
  - Stijging één-persoonshuishoudens door vergrijzing en individualisering (meer + andere woningen nodig)

28/09/2005

Randstad Holland?

Nationaal stedelijk netwerk?

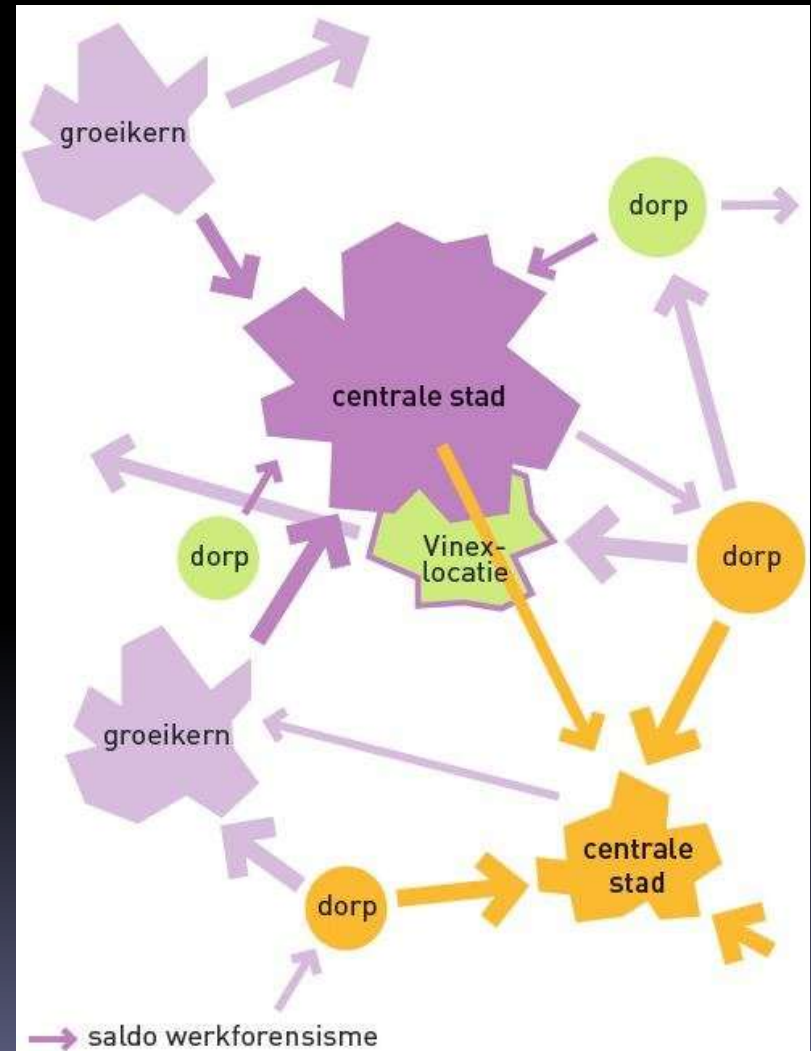
- Randstad is één metropolitaan gebied met veel onderlinge verbindingen
- > 10 mln inwoners
- Internationale uitstraling
- Veel hoofdkantoren mno's
- Urban field → samenhangend stedelijk gebied
- Politiek, cultureel, wetenschappelijk en sociaal middelpunt NL
- Grootstedelijke functies

Of losse verzameling delen?

- 4 provincies
- 147 gemeenten
- 2 mainports
- Losse stadsgewesten
- Verschillende bestuurlijke samenwerkingsverbanden (WGR-gebieden)
- Nota Ruimte 2006 pleit voor meer samenwerking
- Geen functionele eenheid in openbaar vervoer
- Geen bestuurlijke eenheid → geen slagkracht

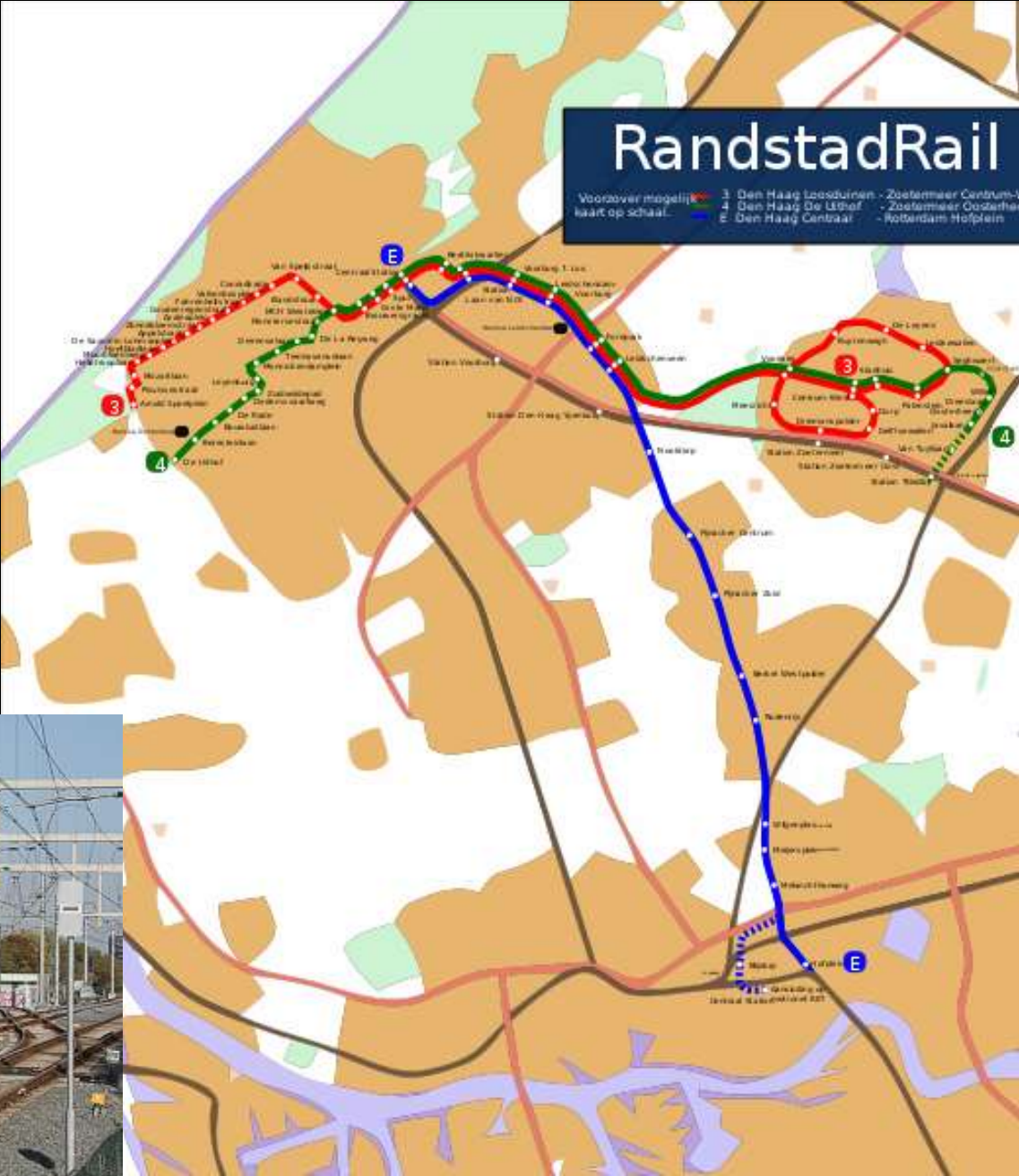
Eén bestuur? Argumenten vóór:

- Grootstedelijke functies
- Op 13% van NL wordt 46% BNP verdiend en woont 42% van NL
- Overlappende arbeidsmarkt
- Sterk forensisme tussen onderdelen Randstad
- Randstad Holland goed voor internationale beeldvorming

Eén bestuur? Argumenten tegen:

- Woon-werk-bedrijfrelaties vnl (75% beroepsbevolking) tussen stadsgewesten
- Openbaar vervoer (Randstadrail) geregeld op stadsgewestniveau
- Deltametropool = nu weer Randstad Holland
- Bestuurlijk netwerk Regio Randstad

Conclusie 3.1

- Randstad is **geen bestuurlijke eenheid** → slecht voor de besluitvorming en de internationale uitstraling!
- Randstad heeft **geen functionele specialisatie** per stad
- Randstad wil concurreren dan:
  - **Ruimtelijke specialisatie** (universitair, cultuur, thematische bedrijvenparken)
  - **Integratie** (verbeteren onderlinge bereikbaarheid)
- Randstad Holland wil van het Rijk
  - Mainportontwikkeling
  - Capaciteit en doorstroming snelwegen en spoor verbeteren
  - Halvering reistijd tussens 4 grote steden
  - Waterbeheersing (drinkwater en overlast)
  - Kennis- en innovatie-economie stimuleren

Filmpjes

- <http://www.youtube.com/watch?v=8icuPLweENE>
- Randstadrail
- <http://www.nuvideo.nl/algemeen/34863/economische-groei-randstad-in-gevaar.html>
- Voorbeeld verschillende ruimteclaims
- <http://www.youtube.com/watch?v=Zy9LeTqOWmY>
- Het Groene Hart
- <http://www.youtube.com/watch?v=GxPkDmwoeNk>
- Zuidplaspolder